

T.B.M.M.
DEMOKRATİK TOPLUM PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 612
Tarih: 08.05.2009

7892

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı **Sayın Ömer DİNÇER** tarafından Anayasanın 96. ve İçtüzüğü'nün 98. maddesi gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim. 08.05.2009

İstanbul Milletvekili

Sebahat Tuncel

Türkiye'de Sinema ve televizyon sektörüne yıllarını vermiş oyuncu ve set çalışanlarının hiçbir güvenceleri olmamakla beraber, emeklilik gibi önemli yaşam güvencesinden de mahrum bırakılmışlardır. Özellikle son zamanlarda yaşadığı ekonomik sorunlar nedeniyle bunalıma giren ve yaşamına son veren sinema ve tiyatro oyuncusu Yaman Tarcan'ın intiharı, bu sektörün hukuk dışı ve adaletsiz uygulamalarını bir kez daha gözler önüne sermiştir. Bu da gösteriyor ki, Türkiye'deki hak ihlallerinin yaşandığı alanlardan biri de kuşkusuz kültür ve sanat alanıdır.

Sayıları her geçen gün artan ve neredeyse sinema filmi uzunluğuna ulaşan dizilerin yaklaşık 15 bin çalışanı olduğu ve bunların büyük bölümünün yaşadığı mağduriyet bilinmektedir. En önemli sorunlardan biri esnek olan çalışma saatleridir. Günlük çalışma saatleri 18 ile 20 saate kadar çıkmakta, mevcut iş yasasında bile haftalık çalışma saati 60 saat iken film çekimlerinde bu süre ortalama 100 saatin üzerine çıkmaktadır. Repo günleri, yani izin günleri dahi çoğu zaman kullanılmayarak, dinlenmeksizin çalıştırılmaktadırlar.

Yine sigortasız işçi çalıştırmak ya da sigorta giriş çıkışlarından kâr elde etmek meselenin diğer bir can yakıcı halidir. Normal şartlarda bir yapımda çalışanların tümünün adlarının mutlaka jeneriğe yazılması ve jeneriğe adı yazılanların sigortalarının mutlaka yaptırılması gerekmektedir. Bugün birçok filmin, daha çok da dizilerin jeneriği, kontrolden geçmemektedir, yalnızca büyük prodüksiyonlar ve devlet yardımı alan projeler incelenmektedir. Bu vahim durum, devletin sigortalanmayan dizi ve sinema oyuncularını ile sektör emekçilerinin durumunu kontrol etmediğini, denetlemediğini açıkça gösteriyor. Ayrıca

devlet yardımı alan projelerde sadece giriş çıkış yapıp daha az prim ödeyerek sektör emekçilerinin hakkı olan prim payları da var olan bütçeye aktarılıyor. Özetle, emek gaspı ve sağlık güvencesiz çalıştırmalar yapım şirketlerinin önemli bir kâr kalemi olmaya devam ediyor.

Büyük medya ve televizyon kanal patronları, krizi gerekçe gösterip, dizi ve çeşitli programları yayından kaldırdılar. Hâlâ yayında olan dizi ve programlarda çalışanların ise ücretlerinden yüzde 50'ye varan kesintiler yapıldı, çalışma süreleri uzatıldı. 90 dakikalık dizileri bir haftada yetiştirebilmek için, sigortasızlığa rağmen iş kaybetme korkusuyla sessiz kalan ve dünyanın hiçbir yerinde olmayan uzun çalışma saatlerinde koşuşturan sektör çalışanlarının çalışma koşullarının yasal düzenlemelere uygun hale getirilmesi konusu bugün hiç olmadığı kadar büyük önem taşıyor. Sinema ve televizyon emekçilerinin yıllardır süre gelen sömürülmelerine son vermek ve sosyal-ekonomik haklarına kavuşturulmalarını sağlamak kuşkusuz sanata ve sanatçıya verilen önem ve değerin boyutlarını da göstermek açısından son derece önemlidir.

Bu temelde;

1. Türkiye'de sinema ve televizyon sektöründe sigortalı çalışan oyuncu ve set ekibi elemanlarının sayısına dair Bakanlığınızda herhangi bir bilgi var mı?
2. Sinema ve televizyon sektöründe kayıt dışılığın bu kadar yaygın oluşunu ne ile açıklıyorsunuz?
3. Haftalık 60 saat olan çalışma saatini dizi ve sinema sektöründe de geçerli kılmak için mevcut bir düzenleme var mı? Yoksa bir düzenleme yapmayı düşünüyor musunuz?
4. Dizi ve film yapım şirketleri ile cast(oyuncu) ajansları Bakanlığınız tarafından denetleniyor mu?